

“ТАСДИҚЛАЙМАН”
Ўзбекистон Республикаси
Сув хўжалиги вазирлиги

Ш.Хамраев Ш.Хамраев

2022 йил “20” 05

Давлат-хусусий шериклик лойиҳасининг КОНЦЕПЦИЯСИ

I. Лойиҳанинг тавсифи

Лойиҳанинг номи:	Чирчик-Оҳангарон ирригация тизимлари ҳавза бошқармаси ҳузуридаги Насос станциялари ва энергетика бошқармасига қаршли Бўстонлик туманида жойлашган “Қораманас” (Абай) насос станциясидан давлат-хусусий шериклик шартлари асосида фойдаланиш
Тармоқ номи:	Сув хўжалиги
Лойиҳа тури:	Чирчик-Оҳангарон ирригация тизимлари ҳавза бошқармаси ҳузуридаги Насос станциялари ва энергетика бошқармасига қаршли Бўстонлик туманида жойлашган “Қораманас” (Абай) насос станциясини давлат-хусусий шериклик асосида молиялаштириш, эгалик қилиш, модернизациялаш, эксплуатация қилиш, бошқариш.
Хусусий шерик томонидан бажариладиган иш ҳажми:	“Қораманас” (Абай) насос станциясини давлат-хусусий шериклик шартлари асосида молиялаштиради, реконструкция қилади, бошқаради ва лойиҳа муддати тугагач давлат шеригига топширади.
Давлат шеригининг номи:	Ўзбекистон Республикаси Сув хўжалиги вазирлиги
Лойиҳа амалга ошириладиган жой (вилоят, туман, шаҳар):	Ўзбекистон Республикаси, Тошкент вилояти, Бўстонлик тумани

II. Дастлабки танлов натижалари

ДХШ лойиҳасининг дастлабки танлови натижалари ҳақидаги батафсил маълумот ва тасдиқловчи ҳужжатларни тақдим этинг.

Республикада жами 4,3 млн.гектар суғориладиган ер майдонларининг 60 фоизга яқин қисми 1688 та насос станциялар ва 4000 дан ортиқ суғориш қудуқлари орқали суғорилиб, ушбу насос станцияларнинг 74 фоизи 30 йилдан ортиқ эксплуатация қилиниши натижасида агрегатлар маънавий эскирганлиги сабабли, тегишли давлат дастурларига асосан 2020-2024 йилларда модернизация қилиш режалаштирилган.

Ушбу маънавий эскирган насос станцияларни модернизация қилиш учун бюджетдан ажратилаётган эксплуатация харажатлари етишмаслиги сабабли, агрегатларни халқаро молия институтлари маблағлари ҳисобидан янгилаш белгиланган.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 9 октябрдаги ПҚ-4486-сонли қароридан насос станциялари иш режимини тартибга солишнинг самарали усулларини жорий этиш ҳисобига сув хўжалиги объектларида электр энергияси истеъмолини камида 10 фоизга қисқартириш ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 10 июлдаги ПФ-6024-сонли Фармони билан тасдиқланган “Ўзбекистон Республикаси сув хўжалигини ривожлантиришнинг 2020-2030 йилларга мўлжалланган концепцияси”нинг 6-бобида Сув хўжалиги вазирлиги тизимидаги насос станцияларининг йиллик электр энергияси истеъмоли 8,0 млрд.кВт.соат дан 2025 йилда 7,0 млрд.кВт.соат ва 2030 йилда 6,0 млрд.кВт.соат.гача камайтирилиши белгиланган.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2021 йил 24 февралда “Ўзбекистон Республикасида сув ресурсларини бошқариш ва ирригация секторини ривожлантиришнинг 2021-2023 йилларга мўлжалланган стратегиясини тасдиқлаш тўғрисида”ги ПҚ-5005-сон қарори ишлаб чиқилган ва стратегияга асосан 2021-2023 йиллар давомида 124 та лойиҳаларни амалга ошириш режалаштирилган.

Сув хўжалиги ташкилотларини саклаш харажатлари Давлат бюджети маблағлари ҳисобидан амалга оширилиб, кейинги йилларда ажратилаётган маблағнинг 70 фоизи насос станцияларнинг электр энергияси харажатларини қоплашга йўналтирилаётганлиги сабабли, насос станцияларни давлат-хусусий шериклик асосида берилиши муҳим ҳисобланади.

III. ДХШ лойиҳасининг молиявий-иқтисодий кўрсаткичлари

Қўшимча маълумотлар	
1.	Лойиҳанинг ЛБХ/ТИА/ТИХҚ мавжудлиги: Ҳа ☒ Йўқ ☐
2.	Лойиҳа қуйидагилардан бирига киритилган бўлса: Инвестиция дастури ☐ Ўзбекистон Республикаси Президенти фармони ёки қарори ☐ Вазирлар Маҳкамаси қарори ☐ Бошқа ☒
3.	Хусусий шерик лойиҳани амалга ошириш ва кўрсатилган хизматлар учун ҳақ олишга руҳсат берувчи норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни қабул қилиш учун зарурати борми Ҳа ☒ Йўқ ☐ <i>Сув хўжалиги соҳасида қишлоқ хўжалиги экинларига етказиб берилаётган сув ресурслари харажатларини истеъмолчилар томонидан қоплаш тартиби тўғрисидаги низом ишлаб чиқилиб, Вазирлар Маҳкамасининг қарори билан тасдиқланиши лозим бўлади.</i>

4.	<p>Хусусий шерикнинг лойиҳа доирасида кўрсатадиган якуний хизматларини тасвирлаб беринг.</p> <p><i>Чирчиқ-Оҳангарон ирригация тизимлари ҳавза бошқармаси ҳузуридаги Насос станциялари ва энергетика бошқармасига қарашли Бўстонлиқ туманида жойлашган “Қораманас” (Абай) насос станцияси 300 га қишлоқ хўжалиги экин майдонларини сув билан таъминлашга мўлжалланган.</i></p> <p><i>Ҳозирги кунда ушбу насос станцияни ишлатишга бошқарманинг 2019 йил харажатлар сметасига биноан 2019 йилда 159,6 млн.сўм, 2020 йилда 71,0 млн.сўм бюджет маблағлари сарфланган, 2021 йилда эса каналдан аванкамерага етарли сув келмаганлиги сабабли ишлатилмаган, фақатгина иш ҳаққи харажатларига 49,1 млн.сўм бюджет маблағлари сарфланган.</i></p> <p><i>Насос станцияни эксплуатация қилиш давлат-хусусий шериклик шартлари асосида хусусий шерикка 9 йил муддатга берилади. Лойиҳада хусусий шерик объектни далолатнома асосида қабул қилган кундан бошлаб 3 ой муддатда 336,0 млн.сўм инвестиция киритади ва давлат шериги томонидан эксплуатация харажатларини қоплаш учун 920,1 млн.сўм бюджет маблағлари лойиҳа муддати давомида йилларга тақсимланган ҳолда қоплаб берилади. Шунингдек, хусусий шерик томонидан киритилган инвестициянинг 152,8 млн.сўми давлат шериги томонидан лойиҳа муддати давомида қоплаб берилади, қолган 183,2 млн.сўм маблағ Давлат бюджетидан қайтарилмаслик шарти билан киритилади. Лойиҳанинг умумий қиймати 1 256,1 млн.сўмни ташкил этади.</i></p>					
5.	а) Капитал қўйилмалар ва бошқа харажатлар суммаси 336,0 млн.сўм	б) Эксплуатация харажатлари миқдори: 920,1 млн. сўм	в) Умумий харажатлар 1 256,1 млн.сўм			
г) ДХШнинг амал қилиш муддати: 9 йил аниқ маълумот бўлмаса, оралик муддатни белгиланг: 3-10 ☒ 11-20 ☐ 21-30 ☐ >30 ☐		д) Лойиҳани амалга ошириш муддати: 9 йил аниқ маълумот бўлмаса, оралик муддатни белгиланг: 1-10 ☒ 11-20 ☐ 21-30 ☐ >30 ☐				
6.	а) Лойиҳанинг даромад манбасини кўрсатинг: Фойдаланганлик учун тўлов ☐ Эркин фойдаланилиши учун тўлов ☒ <i>Изоҳ: хусусий шерик хизматлари учун тўлов Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджети маблағлари ҳисобидан амалга оширилади.</i>					
б) Эркин фойдаланилиши учун тўлов/ Фойдаланганлик учун тўлов: Даромадлар тақсимотини кўрсатинг: мавжуд эмас Давлат мулкидан фойдаланганлик учун тўлов ☐ Қўшимча фойда тақсимооти ☐						
7.	ДХШ лойиҳасининг ташаббускорини белгиланг: Давлат ташаббускори ☐ Хусусий ташаббускор ☒					
8.	Хусусий ва давлат шериги ўртасидаги хатарларни тақсимлашда, таклиф қилинган ўзгаришларни белгиланг.					
Хавф ёки хатарлар турлари		Давлат шериги	Умумий	Хусусий шерик	Хатар тақсимооти асоси	Изоҳ

Лойихага тегишли хавф-хатарлар			•		Хусусий шерик лойихавий таваккалчиликни кisman ўз зиммасига олади.
Дизайн ва технологияларнинг эскириш хавфи			•		Технологиялар ва дизайннинг ёмонлашиши ёки ускунанинг хар қандай яширин носозлиги туфайли хатари хусусий шерик жавобгарлигида.
Яширин нуқсон хавфи			•		
Ер сотиб олиш ва кўчириш билан боғлиқ бўлган хатарлар	•				Давлат шериги ер участкасини лойихага хар қандай оғирликлар ва тўловларсиз ажратиб беришни кечиктирмаслиги керак.
Молиявий хатарлар			•		Хусусий шерик лойихани амалга ошириш учун қарз ва акционерликни молиялаштириш кафолати хусусий шерик зиммасига тушади.
Қурилиш билан боғлиқ бўлган хатар (аниқ бўлмаган)			•		Хусусий шерик қурилиш ва эксплуатация билан боғлиқ хатарлар бўйича жавобгарликни ўз зиммасига олади.
Қурилиш билан боғлиқ бўлган хатар (аниқ бўлган)		•			Хусусий шерик табиий кучлар сабабли енгиб бўлмас кучлар хавфи туғилганда стандарт коидалар бўйича хатар

					давлат ва хусусий шерик ўртасида тақсимланади. Агар бундай қутилмаган ходисалар узоқ давом этса, томонлар ўзаро битимни тугатиш ҳуқуқига эга.
Ишга тушириш билан боғлиқ хатарлар			•		Хусусий шерик ирригация ва мелиорация объектларини ўз вақтида ишга тушириши учун жавобгарликни ўз зиммасига олади.
Лойиҳанинг суғуртасига оид хатарлар			•		Хусусий шерик молиявий жиҳатдан ишончли суғурта полисларини олишга ҳақли.
Солиқ билан боғлиқ хатарлар		•			Хусусий ва давлат шериги тегишли солиқларни тўлаш бўйича жавобгар ҳисобланади.
Тарифларнинг ўзгаришига боғлиқ бўлган хатарлар		•			Хусусий ва давлат шериги жавобгар ҳисобланади.
Лойиҳа шартномаси тузилганидан кейин лойиҳага киритиладиган ўзгаришлар (хусусий шерик тарафидан)			•		Хусусий шерик жавобгар ҳисобланади.
Лойиҳа шартномаси тузилганидан кейин лойиҳага киритиладиган ўзгаришлар (давлат шериги тарафидан)	•				Давлат шериги жавобгар ҳисобланади.
Қонунчиликдаги	•				Амалдаги

Ўзгаришларнинг лойиҳага салбий таъсири хатарлари					конунчиликда бўладиган ўзгаришлар оқибатида лойиҳадаги салбий хатарни давлат шериги қоплайди.
Лицензия, рухсатномалар кечикиши ёки берилмаслиги хатарлари	•				Лицензия, рухсатномалар кечикиши ёки берилмаслигига давлат шериги жавобгар бўлади.
Хусусий шерикка келишилган тўловларнинг кечиктирилиши	•				Хусусий шерикка тўловларни ўз вақтида тўланишига давлат шериги жавобгардир.
Сиёсий беқарорлик хатарлари	•				Сиёсий хавфни бартараф қилиш давлат шериги мажбурияти ҳисобланади.
Таъмир ва реконструкцияга оид хатарлар			•		Барча таъмирлаш ва реконструкция қилиш ишлари хусусий шерик томонидан амалга оширилади ва давлат шеригидан мутахассис ёллаш ҳуқуқи мавжуд.
Мулк конфискацияси	•				Лойиҳада келтирилган мулкни мусодара қилиш хавфи қутилганда давлат шериги ушбу хавфни бартараф этиш чораларини кўради.
Операцион хатарлар			•		Агар битимга мувофиқ хусусий шерик томонидан ишлаб чиқариш

					мезонлари бузилса, давлат шериги хусусий шерикни жазолаши ёки ҳолатдан келиб чикиб битимни бекор қилиши мумкин.
	Экологик/ижтимоий хатар (эксплуатация билан боғлиқ)		•		Хусусий шерик хар қандай тегишли хавфларни бартараф этиш ва бошқариш учун жавобгардир.
	Оператив фаолият билан боғлиқ бўлган хатарлар		•		Хусусий шерик жавобгарлигида.
	Талаб билан боғлиқ хатарлар	•			
	Бошқа				
9. Хар бир босқич учун тахминий/ режалаштирилган муддатни кўрсатинг:					
		Сана			Сана
	а) ДХШ лойиҳасининг концепциясини тасдиқлаш	2-чорак 2022 й.	г) Музокаралар ва ДХШ тўғрисидаги битимни имзолаш		3-чорак 2022 й.
	б) Лойиҳа олди ҳужжатларни ишлаб чиқиш (масалан: ЛБХ, ТИА, ТИХК, тендер)	2-чорак 2022 й.	д) Махсус лойиҳа компаниясини (SPV) ташкил этиш.		талаб этилмайди
	в) Голибни саралаш (бир босқичли тендер ўтказиш)	3-чорак 2022 й.	е) Молиявий яқунлаш		3-чорак 2022 й.
10.	<p>Жорий ҳолатда аҳолидан ва/ёки Давлат бюджетидан мазкур хизматга ажратиладиган ялпи маблағ.</p> <p><i>Жорий ҳолатда эксплуатация харажатларига 2020 йилда Давлат бюджетидан мазкур хизматга 2019 йил харажатлар сметасига биноан 159,6 млн.сўм, 2020 йилда 71,0 млн.сўм маблағ ажратилган, 2021 йилда эса каналдан аванкамерага етарли сув келмаганлиги сабабли ишлатилмаган, фақатгина иш ҳақи харажатларига 49,1 млн.сўм бюджет маблағлари сарфланган.</i></p>				
11.	<p>Ушбу лойиҳа давлат тарафидан амалга оширилганида бюджетдан ажратилиши кутилган тахминий маблағ (бунга капитал харажатлари ва бошқарув харажатлари киради)</p> <p><i>Ушбу лойиҳа давлат тарафидан амалга оширилганида бюджетдан ажратилиши кутилган тахминий маблағ 1 256,1 млн.сўмни ташкил қилади.</i></p>				

12.	<p>Агар ташаббус кўрсатилган лойиҳа доирасида етказиб бериладиган товарлар (кўрсатиладиган ишлар/хизматлар) нархи Давлат бюджетида белгиланган харажатлар сметасидан ошиб кетса, лойиҳани ДХШ механизми асосида амалга оширишнинг мақсадга мувофиқлигини асослаб беринг:</p> <p><i>-нарх Давлат бюджетида белгиланган харажатлар сметасидан ошиб кетмайди, балки 10-15 % маблағлар иқтисод қилинади.</i></p>
13.	<p>Ташаббус кўрсатилган лойиҳа иқтисодий, ижтимоий ва инфратузилмавий вазифаларни/муаммоларни ҳал этишга қаратилганми?</p> <p>Ҳа ☒ Йўқ ☐</p> <p><i>Изоҳ: Сув хўжалиги ташкилотларини сақлаш харажатлари Давлат бюджети маблағлари ҳисобидан амалга оширилиб, ирригация ва мелиорация объектлари давлат-хусусий шериклик асосида хусусий шерикка берилиши натижасида:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • истеъмолчилар томонидан сувдан самарали фойдаланилади; • қишлоқ хўжалиги экин майдонлари кафолатли сув билан таъминланади; • замонавий техника ва технологиялар жорий қилинади; • сув ресурслари иқтисод қилинади; • ягона сув сиёсати оптимал тарзда юритилади; • электр энергия истеъмоли камаяди; • бюджет харажатларининг қисқартирилишига эришилади.
14.	<p>Ташаббус кўрсатилган лойиҳа доирасида илғор бошқарув тажрибасини жорий этиш назарда тутилганми?:</p> <p>Ҳа ☒ Йўқ ☐</p> <p><i>Изоҳ: Лойиҳа давлат-хусусий шериклик шартлари асосида амалга оширилади, ягона сув сиёсати оптимал тарзда юритилади, бошқариш автоматлаштирилади, энергия тежовчи қурилмалар жорий этилади ва бошқарув сифатли ташкил этилади.</i></p>
15.	<p>Ташаббус кўрсатилган лойиҳа инновацион ёндашувни ўз ичига олганми ва тарафлар учун мақбул бўлган мутаносиб нафни таъминлаб бера оладими?</p> <p>Ҳа ☒ Йўқ ☐</p> <p><i>Изоҳ: бошқарув инновацион ёндашув асосида, яъни бугунги кунда замонавий бошқарув асосида олиб борилади.</i></p>
16.	<p>Ташаббус кўрсатилган лойиҳа доирасида автоматлаштирилган электрон ҳисоб-китоблар ва ҳисоботларни жорий этиш назарда тутилганми?</p> <p>Ҳа ☒ Йўқ ☐</p> <p><i>Изоҳ: Электр энергияси истеъмолини онлайн кузатиб бориш технологияси жорий этилиб, энергия тежамкор замонавий қурилмалар ўрнатилди.</i></p>
17.	<p>Лойиҳани амалга ошириш учун ер участкасига зарурат борми?</p> <p>Ҳа ☐ Йўқ ☒</p> <p><i>Изоҳ: лойиҳа объектлари учун ер ажратилган.</i></p>
18.	<p>а) Лойиҳани амалга ошириш оқибатида ижтимоий муаммолар келиб чиқиш эҳтимоли мавжудми?</p> <p>Ҳа ☐ Йўқ ☒</p> <p><i>Изоҳ: лойиҳа ҳудудида аҳоли уйлари, ижтимоий объектлардан йироқда жойлашган, шунингдек, объектлар учун ҳимоя-муҳофаза майдонлари ажратилган.</i></p>

19.	Давлат шериги томонидан (ДХШ лойиҳаси доирасидан ташқарида) амалга оширилиши зарур бўлган қўшимча иш ҳажмларини кўрсатинг: Сув таъминоти объектларини қуриш ☐ Газ таъминоти объектларини қуриш ☐ Электр таъминоти қурилмаларига уланиш ☐ Кириш йўллари ☐ Транспорт боғланиши ☐
20.	Манфаатдор томонларни санаб ўтинг: 1. “Абай мустанг инвест” Ф/х (хусусий шерик) 2. Сув хўжалиги вазирлиги (давлат шериги)
Маъсул шахс	Сув хўжалиги вазирлиги
Ф.И.О.:	Илхом Джураев
Лавозими:	Давлат-хусусий шериклик ва аутсорсинг хизматини жорий этиш бошқармаси бошлиги
Тел.:	+998 (71) 202-47-93
Электрон манзили:	idxuraev@minwater.uz

“Киритилди”
Хусусий шерик
“Абай Мустанг Инвест”
фермер хўжалиги раҳбари

Т.Нафасоф
 2022 йил

